

Zápis z jednání č. 1					
Datum jednání	4. 4. 2013	Čas jednání (od – do)	14:00 – 17:00	Místo konání	Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, místnost č. 22
Název jednání	1. kulatý stůl: Problémy aktuální úpravy střetu zájmů a potřebné změny				

Účastníci:

Andrýsová Lenka - LIDEM
Bielinová Petra - Oživení
Brož Vladan - Transparency International
Čech Milan Kryštof - Sekce pro koordinaci boje s korupcí Úřadu vlády ČR
Dienstbier Filip - Univerzita Palackého v Olomouci
Jiránek Dan - primátor Statutárního města Kladna a předseda Svazu měst a obcí ČR
Klimešová Magdaléna - Ekologický právní servis
Kudrna Jan - Právnická fakulta UK
Lišuchová Helena - Ministerstvo spravedlnosti ČR - GRECO
Mlynařík Václav - Ministerstvo vnitra ČR
Smetana Jan - Metropolitní univerzita Praha
Smith Michael - Sociologický ústav AV ČR
Ševčík Petr - Ministerstvo spravedlnosti ČR
Štětina Jiří - Věci veřejné
Vymětal Petr - VŠE

Hlavní závěry:

1. Účastníci se shodli na tom, že příprava rozsáhlé novely zákona o střetu zájmů je velmi výrazně ohrožena s ohledem na harmonogram příprav a potřebu nalezení široké politické shody na obsažených opatřeních.
2. Jako vhodné řešení považují účastníci návrh Rekonstrukce státu načíst novelu zákona o střetu zájmů v užším vymezení a s méně komplexními požadavky cestou poslanecké iniciativy. Zároveň lze paralelně pracovat na obsáhlejší návrhu dle protikorupční strategie.
3. Novela navržená poslaneckou iniciativou by měla obsahovat povinnost podávat čestná prohlášení při nástupu do funkce.
4. Podle účastníků by měl být zřízen centrální registr oznámení.
5. Účastníci se shodli, že opatření by měla být odstupňována dle pozic veřejných funkcionářů, jejich rozhodovacích pravomocí či zásahu do práv jiných osob. Míra transparentnosti pro jednotlivé skupiny se může lišit.

Průběh jednání:

Jednání začalo v 14:15 hodin. Jan Bumba (moderátor) přivítal přítomné, které postupně představil (viz prezenční listina) a formuloval hlavní otázky jednání:

1. definice problematických bodů současné právní úpravy zákona o střetu zájmů,
2. možnosti legislativní úpravy.

J. Bumba poděkoval Ekologickému právnímu servisu, Fondu Otakara Motejla, Zaostřeno, americkému velvyslanectví a poslankyni Lence Andrášové za organizaci tohoto setkání.

J. Bumba seznámil přítomné s programem jednání:

1. Platná právní úprava – Vladan Brož
2. Doporučení GRECO – Helena Lišuchová
3. Analýza střetu zájmů – Petra Bielinová
4. Základní požadavky na změnu stávající právní úpravy – Magdaléna Klimešová
5. Úkoly ze Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014 – Milan Kryštof Čech
6. Diskuze (hlavní body diskuze – problémy současné právní úpravy)

Dále oznámil, že z jednání bude pořízen videozáznam a zápis, který v průběhu příštího týdne bude rozeslán všem zúčastněným. Na příštím kulatém stolu bude vedena diskuze o kontrolním a sankčním mechanismu a vymahatelnosti.

Po úvodním představení jednání J. Bumba předal slovo jednotlivým vystupujícím.

1. V. Brož uvedl, že připomínky k právní úpravě, které zde prezentuje, jsou připomínky primárně jeho a Transparency International – ČR, shoduje se s nimi i projekt Rekonstrukce státu. Denně se setkává pouze s nedostatky této právní úpravy. Zákon byl sice novelizován, ale novelizace způsobila jeho bezzubost (došlo k redukci počtu osob, na které se zákon vztahuje, porušení zákona řeší přestupkové komise ve správním řízení, došlo ke snížení sankcí ze 100 tis. Kč na 50 tis. Kč). Za největší problém považuje neexistenci povinnosti přiznat výchozího stav majetku veřejných funkcionářů (je zde možnost nabýt majetek v době zastávání veřejné funkce a teprve poté udělat majetkové přiznání). Dále veřejnost složitě získává majetková prohlášení funkcionářů, neexistuje veřejný registr, porušení povinností stanovených zákonem o střetu zájmů řeší přestupkové komise obecních úřadů dle trvalého pobytu veřejného funkcionáře v neveřejném řízení, tím vším je velice omezená veřejná kontrola. Podporuje myšlenku zřízení centrálního místa, kam by se jednotlivá majetková přiznání vkládala a probíhala zde kontrola jednotlivých pochybení.
2. H. Lišuchová na úvod uvedla, že od roku 2006 zastupuje Českou republiku ve skupině GRECO¹. Skupina GRECO v roce 2006 doporučila zavedení jednotných předpisů upravujících skutečné a potenciální střety zájmů, které by měly obsahovat i normy pro přijímání darů, prohlášení o osobních zájmech, jiných vykonávaných činnostech a situace, kdy státní úředníci a zaměstnanci přecházejí do soukromého sektoru („revolving doors“ – systém tzv. otáčivých dveří). V roce 2008 bylo vydáno nové hodnocení skupiny GRECO, ve které bylo oceněno, že zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, vstoupil v účinnost. Avšak přesto bylo doporučení GRECO splněno pouze částečně, a to z důvodů:
 - ustanovení o systému „revolving doors“ je pojato velmi úzce (neboť je omezeno pouze na zadávání vládních zakázek s vysokou hodnotou a pouze pokud o nich rozhoduje příslušný veřejný funkcionář),

¹ Hlavním předmětem činnosti GRECO je monitorování implementace jednotlivých protikorupčních instrumentů Rady Evropy, zejména Trestněprávní úmluvy Rady Evropy o korupci.

- jednotný předpis upravující střet zájmů měl být zaveden nejen pro vysoce postavené veřejné činitele (poslance, senátory atd.), ale obecně pro všechny státní zaměstnance (tj. pracovníky ve státní správě) a pracovníky obecních a krajských úřadů.

Hodnotící zpráva GRECO v roce 2010 byla stejná jako v roce 2008 a další hodnocení bylo ukončeno. H. Lišuchová oznámila, že v roce 2015 se očekává návštěva hodnotící komise GRECO v Praze, která bude hodnotit právě oblast střetu zájmů, i z tohoto důvodu by bylo dobré, aby bylo přijato alespoň nějaké zlepšení právní úpravy.

3. P. Bielinová představila výsledky rozsáhlé analýzy praktického fungování majetkových přiznání, která proběhla v roce 2011. Ta byla zaměřena na deklarovaná oznámení o činnostech, ve kterých mají veřejní funkcionáři přesně a úplně uvést, zda vedle výkonu funkce podnikají, jsou společníky v obchodních společnostech či zda zastávají funkce ve statutárních orgánech obchodních společností.

Občanské sdružení Oživení prověřilo 483 veřejných funkcionářů (zejména členové vlády, poslanci, senátoři, radní jednotlivých krajů) a ostatní organizace (např. ČNB), kdy každý čtvrtý veřejný funkcionář neuvedl přesné informace – Oživení zjistilo 122 pochybení. Na jaře 2012 proto oznámili přestupky veřejných funkcionářů na příslušných správních úřadech po celé České republice dle trvalého bydliště veřejného funkcionáře. Přestože ve smyslu zákona o přestupcích požádali, aby byli vyrozuměni o výsledcích šetření, až na výjimky žádné relevantní informace o výsledku přestupkového řízení neobdrželi, protože ve většině případů vyrozumění zněla pouze: „věc byla vyřešena“.

Teprve na základě zákona o svobodném přístupu k informacím (156 žádostí o informace, 39 stížností, 24 odvolání) se podařilo získat 108 rozhodnutí o přestupcích, zbývajících 14 sporů o informace stále probíhá, některá rozhodnutí jsou vymáhána i soudně. Úřady odmítají informace vydat o výsledku řízení s odkazem na povinnost chránit soukromí veřejného funkcionáře.

Ze 122 případů pochybení byla vyslovena vina pouze u 28 veřejných funkcionářů.

Úředníci se necítili být podjatí a rozhodovali bez zábrán i o přestupku svého vlastního starosty, postupovali spisy Senátu či Poslanecké sněmovně, která jim je vracela zpět, kopírovali od sebe „odůvodnění“ pro odložení věci či pro zastavení řízení, dále vraceli žádost z důvodu chybějícího elektronického podpisu, ačkoli nebyl potřeba (podání přes atd. V mnoha případech úředníci nebyli schopni rozhodnout ani za 4,5 měsíce od podání oznámení o přestupku (následně pak bylo řízení zastaveno, neboť přestupek musí být projednán a rozhodnut do jednoho roku ode dne, kdy byl spáchán).

Pouze ve 20 případech byla vyslovena vina. Průměrná pokuta za přestupek byla 1 200 Kč, další přestupky byly řešeny převážně napomenutím.

P. Bielinová na závěr uvedla, že pro občana je velký problém nahlížet do registru. Přístup má být ze strany státu zabezpečen „bez zbytečného odkladu“, v praxi se setkávali s těmito problémy: evidenční orgán zaslal přístupové údaje na jinou než uvedenou adresu, přístup do registru byl omezen na pouhé čtyři kalendářní dny, kdy mezi tyto dny byl započítán i víkend a den odeslání zásilky (v době vyzvednutí zásilky byl přístup již nefunkční), evidenční orgán poskytl nefungující přístup, soubory v registru nebyly nijak seřazeny ani pojmenovány a nešlo v nich vyhledávat atp. Nejvíce přístupný veřejnosti je registr Parlamentu ČR.

4. M. Klimešová na úvod představila projekt Rekonstrukce státu, jehož jednou z jeho priorit jsou majetková přiznání. K prokazování majetku by mělo docházet při vstupu a odchodu z funkce. Dále by měl být jednodušší přístup k majetkovým přiznáním, podílů ve společnostech atd. M. Klimešová

považuje za největší problém implementaci zákona, nicméně v zákoně jsou stále díry, jejichž zalepení by zlepšilo stávající situaci. Dále se obává, že práce na návrhu zákona v podstatě nemají smysl, neboť vzhledem k termínům vyplývajícím ze Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014 jej nebude možné přijmout v tomto volebním období z důvodu délky legislativního procesu – podle časového plánu z protikorupční strategie je termín předložení návrhu vládě 30. dubna 2014 a návrh tedy nemá šanci být projednán. Proto navrhuje raději úzkou variantu změn, na kterých bude politická shoda a to ve znění návrhů Rekonstrukce státu². Protikorupční organizace budou spolupracovat s poslanci, kteří budou ochotni načíst novelu poslaneckou iniciativou.

Rekonstrukce státu se určitě nebrání dalším návrhům a rozšíření bodů v novele, ale je třeba, aby nad nimi byla politická shoda a změny tak skutečně mohly být ještě v tomto volebním období přijaty.

5. K. M. Čech uvedl, že bude pečlivě naslouchat všem doporučením a požadavkům a že Sekce pro koordinaci boje s korupcí pod vedením místopředsedkyně vlády Karolíny Peake se bude snažit připravit důstojný, funkční a nadstranický návrh právní úpravy tak, aby tato právní úprava mohla platit více než jedno volební období, případně aby návrh byl využitelný i příští vládou, pokud by se jej nepodařilo přijmout ještě v tomto volebním období. Upozornil na problém rozšíření působnosti zákona může narážet na ústavou zaručená práva. Bude třeba vyvážit zásah do soukromí úředních osob a veřejný zájem na jejich kontrole a také zohlednit, aby zákon nevytvářel prostor pro zneužití informací získaných na jeho základě, například k vydírání úředníka. Podpořil by myšlenku jednotného dohledového úřadu. Problémem ovšem není pouze politická vůle, ale i otázka finanční. Byl zde návrh, aby tímto úřadem byl Nejvyšší kontrolní úřad (dále jen „NKÚ“), ale je to v rozporu s Ústavou ČR. Je však žádoucí, aby se podařilo vytvořit, případně nalézt již existující úřad, který by plnil úlohu dohledového orgánu. Otázka sankcí je velmi zásadní, neboť stávající sankce jsou velice nízké, nicméně je nutné odlišit dvě roviny pochybení. První rovina pochybení je, že úředník něco opomene uvést nebo podá oznámení opožděně, ale jinak je oznámení v pořádku a opomenutí nebudí pochybnosti, a druhá rovina pochybení je, že úředník účelově ignoruje své povinnosti, záměrně zatají nebo zkreslí některé údaje či jinak obchází zákon. Dále také uvedl, že je nutné rozšířit omezení přechodu do soukromé sféry.

6. Diskuze

- D. Jiránek uvedl, že problematika, která se zde řeší, není střet zájmů, a nezabývá se tím, zdali veřejné zájmy mohou být ve střetu. Dle jeho slov jsou majetková přiznání zbytečná, protože všechny informace jsou dohledatelné na internetu (katastr nemovitostí, obchodní rejstřík atd.). Ostatní diskutující (především J. Kudrna, P. Bielinová a P. Vymětal) nesouhlasili s výrokem D. Jiránka a namítali, že informace není možné jednoduše sesbírat (např. není možné zažádat na katastru výpis konkrétní osoby, neřeší to otázku vlastnictví nemovitostí v zahraničí aj.), povinností zveřejňovat svůj majetek by měl být povinný sám politik právě z důvodu, že se rozhodl vstoupit do politiky a rozhodovat o věcech veřejných.

- **J. Bumba položil otázku, zdali by některé instituce či úřad mohly plnit funkci shromažďovatele veřejně dostupných dat o veřejných funkcionářích a provozovat jejich centrální evidenci tak, jak o tom hovoří pan Jiránek?**

- K. M. Čech se domnívá, že to není možné, protože data nemusí být vždy aktuální (např. veřejný funkcionář zatím nepodal návrh na vklad vlastnického práva do katastru, tedy existence případné kupní smlouvy se nedá zjistit). Správná praxe by měla být taková, že funkcionář musí deklarovat, že údaje, které uvedl, jsou správné.

² <http://www.rekonstrukcestatu.cz/cs/elektronicka-majetkova-priznani-ke-dni-nastupu-do-funkce>

– J. Štětina souhlasil s K. M. Čechem. Uvedl, že když někdo vstoupí do politiky, musí být smířen s tím, že dojde k jeho „obnažení“. Dále uvedl, že pokud se nepodaří vložit novelu do legislativního procesu do června 2013, tak snaha bude zbytečná.

– P. Bielinová informovala o špatné zkušenosti s Kladnem v souvislosti s provedenou analýzou. Uvedla také, že majetkové přiznání musí být součástí vstupu do politiky.

– D. Jiránek upozornil, že každý rok zveřejňuje svůj majetek, ale nesouhlasí s tím, aby veřejnost věděla, jaké má majetky jeho rodina.

- **J. Bumba položil otázku L. Andrášové, zdali vysocí funkcionáři vědí, co je střet zájmů?**

– L. Andrášová uvedla, že někteří si nejsou jistí, co střet zájmu přesně znamená, ale že tuší, co by měli zveřejňovat. Dále uvedla, že majetková přiznání jsou nástrojem kontroly pro veřejnost.

- **J. Bumba položil otázku J. Kudrny, zdali je možné vybalancovat ochranu soukromí s veřejnou kontrolou?**

– J. Kudrna uvedl, že se pokoušíme vymyslet něco, co už vymyšleno dávno je. Je zde jasná hranice. Pokud jsem politikem, tak musím počítat s tím, že se „obnažuji“ a že se „obnažuje“ i rodina, která z postu také profituje. Je zde samozřejmě možnost mít různé formy „obnažení“ např. rozsáhlejší pro ústavní činitele, užší pro zaměstnance státní správy. J. Kudrna položil otázku, zdali je vůbec politická vůle něco měnit, když zákonodárci změnu neustále odkládají. Domnívá se, že politikům tento stav vyhovuje, tak proč by dobrovolně něco měnili.

– P. Ševčík uvedl, že se nejedná o standardní předpis, který vychází z politického zadání, a to, že dojde ke schválení, je velmi nepravděpodobné. K jeho prosazení by byla nutná silná vládní podpora. Samozřejmě Ministerstvo spravedlnosti podporuje změnu dosavadního zákona a tedy i podporuje místopředsedkyni vlády, která je gestorem tohoto úkolu. V. Mlýnařík se také domnívá, že není možné stihnout, aby materiál prošel standardním legislativním procesem, proto navrhuje řešit spíše užší variantu a ve druhé vlně širší variantu.

– P. Vymětal vyjádřil souhlas s J. Kudrnou, že již je vše objeveno a politik musí počítat s „obnažením“. Uvedl příklad, kdy v USA dávají přiznání nejen politici, ale i manželky a jejich děti.

– L. Andrášová zdůraznila, že nemáme diskutovat o tom, jak to nejde, ale spíše se zaměřit, jak to půjde. Je nutné zjistit, jaké požadavky má občanská společnost a dle nich postupovat. Informovala o **možnosti předložení poslaneckého návrhu**.

– J. Smetana informoval o Národním bezpečnostním úřadě (dále jen „NBÚ“), který vydává osvědčení na různé stupně utajení. Podoba formuláře čestného prohlášení, které dnes veřejní funkcionáři podávají, je značně podobná formuláři k bezpečnostním prověrkám. Naskytá se tedy otázka, zdali by NBÚ nemohl být tou institucí, u které by se činila majetková přiznání.

– F. Dienstbier uvedl, že se musí jednat o komplexní řešení, při kterém nejde jednotlivé části od sebe separovat. Musí být dána míra odhalení soukromí, dále deklarace pravdivosti majetkového přiznání. Nedílnou součástí řešení je vyřešení nakládání s těmito informacemi a míra zveřejnění.

- **J. Bumba položil otázku, na koho by se měl zákona vztahovat?**

- H. Lišuchová uvedla, že je nutné **odstupňování podle míry aktivity a funkcí**. S tímto názorem byla všeobecná shoda.
- P. Vymětal doplnil, že **největší „obnažení“ by mělo platit pro ministry, senátory, poslance**. Předpokládá, že bude velká diskuze nad vymezením těchto skupin. M. Smith se domnívá, že současný stav není tak problematický, je důležité najít rovnováhu systému. Jako problém vidí nemožnost zveřejnění video záznamů z jednání zastupitelstva atd. Dále také podporuje myšlenku zavedení centrálního registru. V. Mlynařík souhlasí s diverzifikováním subjektů, na které se zákon bude vztahovat. Např. ministři, poslanci atd. by podávali čestná prohlášení, která by byla veřejně přístupná, naopak úředníci na nižších úrovních by museli dodržovat etický kodex. D. Jiránek navrhl odstupňování „obnažení“ dle možnosti rozhodování o veřejných prostředcích a zasahování do veřejných záležitostí. J. Kudrna oznámil, že pokud je někdo placen z veřejných peněz, měl by být „obnažen“. M. K. Čech souhlasí s diverzifikováním subjektů na dvě skupiny. Větší míra „obnažení“ a nižší míra „obnažení“.
- Ostatní diskutující jsou rovněž ve shodě s odstupňováním tvrdosti opatření a ztransparentňováním údajů.
- **J. Bumba položil otázku, zdali se má snaha o změnu zákona o střetu zájmů ubírat směrem nového vládního návrhu či pouze novely stávající právní úpravy?**
- D. Jiránek uvedl, že je důležitá aspoň nějaká snaha, a navrhl zařazení této problematiky do volebních programů.
- **J. Bumba položil otázku L. Andrášové, zdali má tento návrh nějakou šanci na úspěch?** L. Andrášová dle svých slov je optimistka, a to především z důvodu podpory Rekonstrukce státu řadou poslanců. Podporuje vytvoření poslaneckého návrhu s pomocí paní místopředsedkyně vlády.
- M. K. Čech by byl rád za přijetí jakékoliv změny, a také to vidí pozitivně.
- M. Smith uvedl, že dle jeho názoru není reálná šance zřídit kontrolní orgán a zavést sankce, ale reálná je kontrola veřejnosti, která však vyžaduje dokonalý přístup k informacím.
- P. Vymětal nesouhlasí s M. Smithem s problémem zavedení sankcí, ba naopak se domnívá, že sankce by mohly být rychle zakomponovány do právní úpravy a zároveň by měly být zpřísněny.
- H. Lišuchová uvedla, že GRECO přivítá jakoukoliv změnu, GRECO pouze hodnotí, zdali ta úprava odpovídá jejich požadavkům.
- **J. Bumba položil otázku, jakou změnu zákona je možné prosadit?**
- D. Jiránek se domnívá, že by bylo možné **prosadit vyplnění majetkových přiznání hned na počátku volebního období**. J. Bumba konstatoval, že se na této úpravě shodují všichni.
- F. Dienstbier upozornil na problém „revolving doors“ u současných politiků, kteří mohou z tohoto systému mít obavu. Velký otazník si klade u zpřísnění sankcí. Neznačená, když se zvýší horní hranice sankce, že se bude využívat. Současná platná horní hranice pokuty je 50 tis. Kč, ale z praxe víme (viz představená analýza Oživení), že průměrná pokuta je 1 200 Kč. Je zde nutnost **definovat více skutkových podstat**, společně se zavedením dolních sazeb např. podle společenské škodlivosti. Měla by být stanovena kritéria, podle kterých bude sankce uložena.

- **J. Bumba zkonstatoval, že se kulatý stůl shoduje nad zavedením majetkových přiznání ke dni funkce.**
 - D. Jiránek znovu upozornil, aby změny zákona o střetu zájmu byly řešeny prostřednictvím poslaneckého návrhu a nebyl návrh na změnu vložen do mezirezortního připomínkového řízení, což by podle jeho názoru vedlo k jeho rozcupování a nestihl by se projednat.
- **J. Bumba položil otázku, zdali je možné rozšířit působnost zákona?**
 - P. Bielinová se domnívá, že z časových důvodů nebude rozšíření působnosti v tomto volebním období možné. M. K. Čech uvedl, že působnost právní normy by měla být také na zaměstnance, kteří mají možnost ovlivnit čerpání dotací z EU, a zaměstnance obchodních společností zřízených územními samosprávnými celky, kteří rozhodují při veřejných zakázkách. Vyslovil obavu, že pokud nedojde k rozšíření, nebude mít změna zákona zásadní vliv.
- **J. Bumba položil otázku, zdali zřídit centrální registr?**
 - P. Ševčík uvedl, že Ministerstvo spravedlnosti souhlasí se zřízením centrálního registru, ale upozornil na vznik problému s finančním a legislativním zajištěním. P. Vymětal souhlasí se zřízením centrálního registru, který by měl v první řadě sloužit k veřejné kontrole.
 - K. M. Čech se domnívá, že informační povinnost veřejných osob ve vztahu k registru by měla být co nejširší, ale přístup veřejnosti by měl být diverzifikován dle veřejného zájmu, tedy měly by být nastaveny různé stupně veřejné kontroly.
 - J. Smetana upozornil, že i přes veřejnou kontrolu by měl úřad, který bude mít ve své gesci centrální registr, zároveň provádět kontrolu správnosti informací.
- **J. Bumba položil otázku ve věci působnosti „revolving doors“?**
 - K. M. Čech se domnívá, že „revolving doors“ by se měl vztahovat na všechny funkcionáře, kteří ovlivňovali alokaci veřejných zdrojů.
 - H. Lišuchová uvedla, že tato problematika by měla být řešena nejen v zákoně o střetu zájmů, ale také v zákoně o státních úřednících. Dle GRECO není uložen zákaz odchodu z státní sféry do soukromé.
 - F. Dienstbier podporuje myšlenku, aby v návrhu změny zákona byla problematika „revolving doors“ řešena.
 - D. Jiránek se domnívá, že by tato problematika měla být řešena na úrovni zákona o státních úřednících, dále navrhl, že by se to nemělo týkat pouze soukromých společností, ale i občanských sdružení.
 - L. Andryšová uvedla, že by se právní úprava měla vztahovat na osoby, které mají vliv na exekutivu a kteří mohou manipulovat s veřejnými prostředky.

- H. Lišuchová upozornila na doporučení GRECO, které říká, že musí být přesně zaznamenáno, jakým způsobem byl zákon schválen a kdo se na tom zákoně podílel (lobboval).
- P. Ševčík upozornil na problém finančních kompenzací pro ty osoby, na které se systém „revolving doors“ bude vztahovat. Doporučil, aby se tyto kompenzace vyčíslily. Domnívá se, že to může být jeden ze zásadních argumentů proti přijetí tohoto systému.
- M. Smith nesouhlasí, že je to důležitý argument ani s nutností kompenzací, protože ty fungují pouze v Norsku, a to ještě ve velmi omezeném rozsahu. Dále upozornil na možnost fungování „revolving doors“ i ve státní správě (Ministerstvo dopravy versus Ministerstvo životního prostředí).
- **Z jednání vyplynuly tyto závěry:**
 - legislativní změna zákona o střetu zájmů, má-li mít šanci na úspěch, by měla být provedena prostřednictvím poslaneckého návrhu,
 - je žádoucí zřízení centrálního registru oznámení (naráží se však na problém finančního zajištění),
 - majetková přiznání funkcionářů musí být podána hned na začátku volebního období.

J. Bumba poděkoval všem přítomným za účast. Oznámil, že hlavním bodem příštího jednání budou sankční mechanismy a jejich vymahatelnost.

Příští jednání se uskuteční den 18. dubna 2013 v Poslanecké sněmovně v místnosti č. 22.

Zapsala: Ing. Veronika Šebková, doplnění provedla Mgr. Magdaléna Klimešová